

САНА ОЛОХ

Х а н ы а т
1931 сүл алтынны
Ытан тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 139(5195)

1980 сүл. Сэтинньи 18 күнэ
ОПУОУОНУНУН

Сыаната
2 харчы

1980—1981 сыллардаах кыстык кэмигэр сүөһүттэн — элбэхэти, үүтү!

Якутская куорат таһынаабы совхозтар үлэһиттэрин социалистической эбэһээтэлистибэлэрэ

ССКП XXV съездин уурааһын олоххо киллэрэн, партия Кини Комитетын алтыннытаабы (1980 с.) Пленумун уураахтарынан уонна ити Пленумга ССКП КК Генеральной секретара, ССРС Верховной Советын Президиумун Председателя таһаарыс Л. Н. Брежнев элтигигэр оһоһуллубут балаһыанньаларынан уонна түмүк-тэбэһиннэринэн салайтаран итиннэ ССКП XXVI съездин достойнайдык көрсөр иһин дойдунан тэнийэр. Бүтүн Союзтаары социалистической куоталаһыма кыттан «Якутская» уонна «Хатас» совхозтар коллективтара 1980 сылга сүөһү итинитин боро-дуукаларын онорон таһаарыма уонна сөбүтүөккэ аһыма бы-лааннарын итиннэ эбэһээтэлистибэлэрин толорууга биллэр сити-һиллэһиллэр. «Якутская» совхоз үүтү маһын уонна государство-ба туттары сыллаары былааннан алтынны 1 күнүгэр толордо, сэттинньи 1 күнүгэр ааспыт сыл туһааннаах кэмигэр тэҥнээтэ-хэ үүтү маһын 11.045 тоннаан, үүтү сөбүтүөккэ аһыма 886 тоннаан элбэтилиннэ. «Хатас» совхоз үүтү маһын онус пяти-леткаабы былааннан алтынны 3, оттон үүтү государство атылааһын пятилеткаабы соруудаһын алтынны 18 күнүгэр толортоото.

Нам оройуонун үлэһиттэрин уонна Карл Маркс аатынан сов-хоз коллективин 1980—1981 сыллардаах кыстык кэмигэр сүө-һү итинитин бородууксуйатын оноруну элбэтигэ уонна хаачы-стыбатын тупсарыма көтөхүт бачымынарын нэтигини өйөөн туран, куорат таһынаабы совхозтар коллективтара кыстык кэ-мигэр үрдүк ыам уонна төлөһүүү иһин социалистической куо-талаһыма активнайдык кииристилэр.

«Якутская» совхоз кыстык абыс ыйыгар хас биридии ычат сүөһүнү ортотунан 115 килограмм төлөһүтэргэ, хас биридии ынахтан ортотунан 1.550 килограмм үүтү ыырга, оттон 1981 сыл от ыйын 1 күнүгэр диэри хас биридии ынахтан үүтү маһы-ны 1.850 килограммга, үүтү таһаарымаһын 90 бырыһыанга тиз-дэргэ, государство үүтү 85 бырыһыанан бастабы суортааһын туттарарга сорукаһыннар.

«Хатас» совхоз кыстык абыс ыйыгар хас биридии ычат сүө-

һүттэн ортотунан 120 килограмм төлөһүүүнү ыларга, хас бири-дии ынахтан ортотунан 1.500 килограмм үүтү ыырга, үүтү таһа-арымаһын 90 бырыһыанга тиздэргэ, государство үүтү 80 бы-рыһыанан бастабы суортааһын туттарарга эбэһээтэлистибэ-ылыниа.

Бу эбэһээтэлистибэлэрин толорор иһин куорат таһынаабы ха-һааһыстыбэлэр маһык үлэлэри тэрийэн олоххо киллэриэхтэр:

— наука уонна бастабы опыт ситиһиллэрин кыһаһын үөрэтэр-гэ уонна итиннэ сүөһү итинитигэр олохтообунга дуулуурдаахтык ылсарга. Сэттинньи 1 күнүттэн Хатастаабы сүөһү комплексыгар үүтү маһын поточнай-цеховой систематыгар киирэрэгэ;

— ынары маһын, аһатым уонна уулатым механизмнара тох-толо суох үлэһитиннэрин хаачыйарга, үүтү сөбүтүү, сүөһү аһымаһын балаһыһы уонна ноһуону ыраастааһын системалара үчүгэйдик үлэһитиннэрин ситиһэрэгэ;

— үлэ уонна технологическай дисциплиниһыннэри үрдэтэргэ, фермаларга үлэ ис бэрээдэгин, техника куттала суох буолуутун ирдэбиллэрин кытаанахтык тутуһарга;

— сүөһүнү ууһатым үлэтин тупсарарга, бары маадалаах зоо-ветеринарий дьаһаллары хаачыстыбалаахтык ытарга;

— фермалар үлэһиттэрин профессионаһын маастарыстыба-ларын экономическай үөрэх оһуоһаларыгар үрдэтэргэ коллектив-тар общественнай олохторугар активнай кыттыһыны ыларга.

Куорат таһынаабы совхозтар рабочайдара, инженерней-техни-ческой үлэһиттэрэ уонна специалистара үөһэ бэлэстэһит дьа-һаллары олоххо киллэригэ куустарын мунутуурдуу түмүхтөр. Кыстыкка ылыныллыбыт эбэһээтэлистибэни толоруу «Якутская» совхоз уон бириис пятилетка бастабы сылыгар хас биридии ынахтан ортотунан 3.000 килограмм, оттон «Хатас» совхоз 2.900 килограмм үүтү ыырга кыахтарын үөскөтүө. Итинэн уон бириис пятилетка үүтү бородууксуйаларын онорон таһаарыма уонна батарыма соруудаһын ситиһиллэхтик толорууга бигэ төрүт туруллуога.

Абый оройуонун үлэһиттэрин социалистической эбэһээтэлистибэтэ

ССКП XXV съездин уонна ССКП Кини Комитетын от ыйынаабы (1978 с.) Пленумун уураахтарын олоххо киллэрэн, оройуон үлэһиттэрэ онус пятилетка үүтү, өтү оноруга уонна государ-ствова атылааһыма былааннарын бөдүрүүн иһиннэ толордулар.

Оройуон предпринимателарын уонна тэрилтэлэрин рабочайдарын итиннэ сулуспалаахтары активнай көмөлөрүөн тыа сирин үлэһиттэрэ сүөһү кыстыгар сөп буолар аһылык сашааһын тө-һааннаах кэмнээхтэр алтынны ыйга үүтү маһыны элбэтэр уон-на субан сүөһүнү төлөһүүүнү үрдэтэр кыаһын үөскөтө.

Оройуон партийнай, профсоюзнай, комсомольскай тэрилтэлэ-рэ, советскай уонна тыа хаһаайыстыбанын органныра, сүөһү-нитэр фермалар коллективтара, оройуон тыатын хаһаайыстыба-тын бары үлэһиттэрэ ССКП Кини Комитетын алтыннытаабы Пленумун уураахтарынан өрө куурудуула уонна партия XXVI съездин достойнай бэлэстэһ көрсөр иһин социалистической куо-талаһыма киирсэн, быһылгы кыстыгы тэрээһиннээхтик атаа-рымын, сүөһү итинитин бородууксуйатын онорон таһаарымын уонна сөбүтүөккэ аһыма элбэтигин, кини хаачыстыбатын үрдэ-тигин бэйэлэрин нэстэриһэн аардаллар.

«Абый» совхоз Майыардаабы уонна Абыйдаабы отделениеларын сүөһүттэрэ хас биридии ынахтан ортотунан 1.550 кило-грамм үүтү ыырга, хас биридии ычат сүөһүнү ортотунан 145 килограмм төлөһүтэргэ үрдүк эбэһээтэлистибэни ылынылар.

Бастабы коллективтар бачымынарын «Дөһөһөр, оройуон сүө-һүттэрэ кыстык кэмигэр хас биридии ынахтан 1.500 килограмм үүтү ыырга, ычат сүөһүнү ортотунан 140 килограмм эбиллэрин ситиһэрэгэ быһаарынылар. ССКП XXVI съезэ аһыллар күнүн биридии ычат сүөһүттэн 83 килограмм эбиллини ылаахпыт, хас нэрэ хас биридии ынахтан 580 килограмм үүтү ыахпыт, хас биридии ычат сүөһүттэн 83 килограмм эбиллини ылаахпыт.

Ити социалистической эбэһээтэлистибэтин толорорго маһык-тары олохтоохтутт.

— отделениелар, биригэделэр уонна фермалар икки ардыла-

рыгар социалистической куоталаһымын кыһаһын тэһитэххит, үлэ түмүгэ тэһитиллэр буолуутун, куоталаһыма аһаастык ба-рыһаһын ситиһиэххит. Бары фермаларга партийнай, профсоюзнай, комсомольскай бөлөхтөрү уонна депутатскай постары тэһитиэх-хит. Хас ферма аһыма оһуулаах наставниктаах буолууну ситиһэн туран: «Аһымаар хааһылааһа суох» дьини дөһөһүннэ үлэһит-хит. Фермалар кыһыл мунуукаһын агитационнай-маастарбай уон-на политическай-итэр үлэ киниһэриһэн оноруксуйа, зооветери-нарий үөрөһүннэ бары сүөһүттэри хаһааһыт;

— кыстык кэмигэр бири уһоһоннай сүөһүгэ аһылык кэмнэһин 17.7 центнер аһылык единицатыгар тиздэһхит, бары сирдэ-гэ сүөһүнү балансаһыт аһаһымын олохтоохтут, аһылык сыла-тара уонна куукуналарга тохтоло суох үлэһитлэрин хаачыйах-пыт. 1.400 тонна эһи уонна тупсарыллыбыт аһымаһын сөбүтүө-каһааһыт, кыстык кэмигэр маһыт үүтү солбуйар 240 тонна искусственнай үүтү оноруксуйа;

— оройуон кинини предпринимателара совхоз отделениеларын, биригэделэрин кытта шефтоһа дьуоһаһын түһэриһхит, шеф-тоһа предпринимателар көмөлөрүнэн совхоз икки отделениеларыгар дизельнай электростанциялар кыаһаларын улааттынарыахпыт, сүөһүнү уулатымын, сүүс маһыма маһыма механизациялааһыма бүтэриһхит;

— сүөһү итинитин кадрдарын сууһэрдэһиннэ, аттаран түрү-рүтүү уонна итинини системалаахтык ытыахпыт. Кыстык кэ-мигэр үлэ бу кытаанах учаастагар нэрүот хаһаайыстыбатын аһы-саһааларыттан 15 бастабы үлэһиттэри ытыахпыт;

— сүөһүттэр үлэһит уонна оһорор усулуобуйаларын түп-сарыма үлэлэри тэрийэн ытыахпыт, фермалар үлэһиттэрин итин аһымаһын хаачыйымын олохтоохтут.

Оройуон үлэһиттэрэ бу ылымаһыт социалистической эбэһээтэ-листибэлэрин толорууга мунутуур куустарын түмүхтэра, онд-уон бириис пятилетка былааннаах соруудаһын толорууга бигэ төрүтү ууруохтара.

Оройуон үлэһиттэрэ!
Якутской таһынаабы совхоз-тар уонна Абый оройуонун үлэһиттэрэ 1980—1981 сыл-лардаах кыстык кэмигэр сүө-һү итинитин бородууксуйа-тын оноруну уонна сөбү-түөккэ аһыма элбэтигэ көтөхтүт бачымынарын сир аһын кизник өйүүбүн!

ССКП обкомугар

Эбэһээтэлистибэлэр
биһирэнилэр

1980—1981 сс. кыстыкка сүөһү итинитин бородууксуйатын он-орон таһаарымын уонна сөбү-түөккэ аһыма элбэтигэ Абый оройуонун уонна Якутскай куо-рат таһынаабы совхозтар кол-лективтар сүүд киниһээри со-циалистической эбэһээтэлистибэ-ларын ССКП обкомун бирота биһирэһэ.

ССКП райкомлара уонна гор-комлара, райисполкомнар, ты хаһаайыстыбатын министерство-та уонна тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин профсоюзун обко-ма ССКП XXVI съездин достой-найдык көрсөр, общественнай сүөһү кыстыгы тэрээһиннээх-тин атаарар, сүөһүттэн ылаа-лар бородууксуйаһын үрдэтэр, эт. уонна үүтү онорон таһаары-ны элбэтэр, кини хаачыстыба-тын тупсарар иһин социали-стическай куоталаһымын кыһа-һын тэһитиһэр ССКП обко-мун бирота эбэһиһэһэ.

Б и һ и г и
оройуонмутугар

Сунтаардары
өйөөн

Карл Маркс аатынан совхоз Мутулайдаабы отделениетын маһымаһытара, Сунтаар оро-йуонун сүөһүттэрин бачымы-нарын өйөөн, сэттинньи 14 күнү-тэн ынары күннэ үстэ маһыма киирдилэр. Ол түмүгэр сэтти-ни 10 күнүгэр диэри, күннэ иккигэ ыырга эрдэххэ, отделение үрдүнэн 16 центнер үүтү маһыт буолаһыма бэрэһэ 19 центнер ылаһыма.

А. ГОТОВЦЕВА.

Опыттаах
маастар

Петр Николаевич Титов 40-ча сыл сүөһүттүннэ үлэһит, он-тон кинини аһыма сылга Хадаар-га осеменатордыр. Кыһаһыма-лаах үлэһит өссө 1978 сыллаах-ха сүөһүттүннэ маһаһын 99,5 бырыһыана уулаһаһын ситиһэн республика чемпион осемена-торын аатын ылаһа. Кини икки сыл оройуон чемпионун аһаа-һытатын эмтэ кэһиһа. Ити ситиһиллэрин иһин П. Н. Титов-ка сүөһү итинитин I кылаас-таах маастарын үрдүк аата иһэ-риһиллэ.

Быһыл кини искусственнай сүөһүттүннэ графическай эмтэ сөһө тутуһаһа.

Е. НИКОЛОВА.

лест. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ